

Två sjömän hör av sig – i bokform

BÖCKER

Verner Ulvstig,
sjöman 1925–1949
Ove Berglund

Simpans hav och hamnar
Irmelin Sandman Lilius och
Heddi Böckman
Litorale

Sjöfararen och socialchefen Alice Jacobsson berättade om sitt liv för Jan-Olov Nyström. Hon hann se boken *Från Källargränd till Queensland* innan hon gick bort i somras. En huvudperson var Verner. Till och från under många år levde de tillsammans, på båtar och på sin kaffeodling i Australien.

Stor passion, sade Alice, underordning, humörsvängningar. Jämlikhet, det kunde han inte. Till slut fick hon nog.

Den begåvade charmören Verners minnen damp

oväntat ned på mitt skrivbord: En tjock bok, utgiven av Ove Berglund: Verner Ulvstig, sjöman 1925–1949. Var Alice huvudperson i hans liv?

Han ägnar henne bara 15 rader i ett avslutande kapitel om fackligt arbete. Han "fick chansen att bidra till" att Transatlantic anställde en kvinna, Alice Jacobsson, och snart bar hon ansvaret för personalvården i hela Transoiflottan, skriver han.

Historien med farmen och Alice inträffade senare, på 50-talet, när Verner slutade med sitt fackliga engagemang. Bitter över korrupsionen i förbundsledningen med dess "mer eller mindre alkoholiserade" karriärister och kommunister som tröttnat på sjön, slutade han som redaktör för *Sjömannen* och gav sig av.

Kom han tillbaka till frun Dagny och sonen efter

äventyret med Alice i Australien? Det får vi inte veta.

En helt annan sjöman och vildare äventyrare var Simpan, som hörde av sig till Irmelin Sandman Lilius och Heddi Böckman, när han läst deras stora barn-domsskildring *Hand i hand* (Schildts 1996). De tre var skolkamrater i Helsingfors på 40-talet, men Simpan tröttnade och gick tidigt till sjöss.

När lungorna 2002 höll på att ta slut, ringde han från Liverpool och ville berättas. Framför elektriska brasan i radhuset gav Simpan rökande och med andnöd sitt liv i arv åt besökarna från Finland.

Det blev en märklig och fantastisk bok som Schildts inte ville ha, för Simpan var ju en buse och för att Irmelins bilder är litet åt barnbokshället. Men lilla förlaget Litorale vågade ge ut

Simpans hav och hamnar.

Mycket riktigt hamnade boken vid sidan om bokflooderna och jag har öppnat den först nu. Vilken biografi! Snälla bibliotekarier, köp den och placera den som pendang till *Hand i hand!*

Karl är som en katt med nio liv. Han blev befäl men kunde ta jobb i mässen eller springa mellan navigering på bryggan och potatisskalning. Mötet mellan honom och de lyssnande kvinnorna är också gripande. Han har ju läst om hur deras barndom tog abrupt slut i en familjetragedi. Därför är han öppen. Men det han inte kan berätta, tecknar Irmelin Sandman Lilius i tusch.

– Fint liv, viskar han, sidu, jag har haft ett fint liv.

Och Doris stänger radhusgrinden efter besökarna.

ANNE BRÜGGE